

milji 3595, a v deželah ogerske krone na 11.306 štirjaških miljah 14 milijonov in 830.154, toraj na eni štirjaški milji le 2534. — Od 1808. leta se je vsako leto namnožilo za 0.7 odstotkov ljudstva.

Pri nas pride na 121.9, tam na 118.7 ljudi ena poroka; pri nas na 24.3, tam na 23.9 ljudi eno rojstvo; pri nas je med 100 rojenimi 15.1, tam 6.9 nezakonskih; pri nas jih je izmed 100 umrlo 33.5., tam 28.9.

Pri nas pride eno mesto na 7.6, en trg na 4.4 in ena vas na 0.1 štirjaških milj; tam mesto na 46.1, trg na 6.8, vas pa na 0.3 štirj. milj; pri nas stoji na štirjaški milji 495, tam 285 hiš.

Zanimive so številke po narodnosti. In te številke kažejo:

	v deželah avstrijskih:	v deželah ogerskih:	vojakov:	vse carstvo:
Nemcev	6,963.000	1,670.000	150.000	8,783.000
Čehov, Moravanov in Slovakov	4,638.000	1,763.500	110.000	6,512.400
Poljakov	2,340.000	—	40.000	2,380.007
Rusinov	2,490.000	450.500	45.000	2,985.000
Slovencev	1,130.000	57.600	15.000	1,203.600
Hrvatov in Srbov	548.800	2,321.000	47.000	2,916.000
Magjarov	13.000	5,312.800	75.000	5,400.800
Lahov, Furlanov in Ladincev	580.600	1.500	7.000	589.000
Rumunov	201.900	2,635.100	47.000	2,884.000
Bulgarov	—	26.000	500	26.500
Albanezov	1.500	2.000	—	2.500
Grkov in mac. Vlahov	2.100	1.000	—	3.100
Židov (judov)	682.600	428.500	10.000	1,121.000
Ciganov	—	149.800	3.000	152.800
Drugih	3.060	100	—	3.700
Skupaj	19,603.000	14,830.000	550.000	34,983.000

Izmed 1000 duš je toraj 254 Nemcev, 186 Čehov, Moravanov in Slovakov, 154 Magjarov, 85 Rusinov, 83 Hrvatov in Srbov, 82 Rumunov, 68 Poljakov, 34 Slovencev, 16 Lahov in Furlanov, 32 judov, 6 drugih.

Po veri je pri nas 18 milijonov in 72.600, tam pa 8 milijonov in 627.350 katoličanov, pri nas 490.000, tam 3,630.500 grkov vzhodnj. obreda, pri nas 351.000, tam 2,088.000 protestantov, pri nas 100, tam 54.000 unitarcev, pri nas 682.600, tam 428.500 židov (judov) itd., toraj je katoličanov 77.6 odstotkov vseh prebivalcev.

V naših deželah je izmed 1000 oralov zemlje neobdelanih 104, v onih pa 156 oralov.

V vsem carstvu se pridela 323 milijonov in 25.000 vaganov žita, in to 46 milijonov vaganov pšenice; 120 milijonov vaganov krompirja, 5 milijonov vaganov sočivja, $1\frac{1}{5}$ milijonov vaganov ogeršice, 20 milijonov centov pese, 36 milijonov veder vina, 30 milij. sežnjev drv.

Vsakemu, ki pozna naše razmere, je znano, da te uradne številke niso natančne, toda kazalo so vendar, kako po priliki stojimo.

Mnogovrstne novice.

* Vsa srbska armada za deželno brambo je zdaj oborožena s puškami, ki se nabijajo od zada in so došle iz Amerike. Zvedenci o njih trdijo, da so zvonredno dobre, kar se tiče hitrega nabijanja in gotovega strelaja.

* Pri poslednji kmetijski razstavi v Kaliforniji je en sam kmet prinesel 265 plemen jabelk, 80 plemen breskev, 12 plemen kutin, 240 plemen grozdja, 5 plemen smokev, 13 plemen sliv, 40 plemen suhega sadja in 11 plemen domačih vinskih trt.

* V solinah v Velički je še zmiraj stari stan; le to se je na bolje obrnilo, da neki manj vode priteka v soline. Dve manjše pumpe spravljate vodo v en, tretjo

večo pumpo pričakujejo ta mesec. Zavaljo soli ne bo zadrege, ker bote solini v Velički in Bohniji do konca sušca tega leta imele v svoji zalogi 600.000 centov soli. Se vé, da vse to ni še sè žebljem pribito.

* Francoz Pasteur je iznajdel mašino, po kateri se vina v sodcih in steklenicah zgrejejo, da se potem dajo ohraniti več let. Stvar je važna, če je res to, kar se obeta. Zato je minister kmetijstva po general-konsulatu v Parizu naročil tako mašino, in še ta mesec se začnó na Dunaji skušnje s to mašino.

* V vasi Wsy na Českem se je o božiču primerila strašna nesreča. Žena kmeta Fr. Sedlačka je malo dni pred Božičem kupila zaklano gos, in da bi za praznike frišna ostala, djala jo je v klet (kelder). 5 ljudi, ki je na sveti dan pečeno gos jedlo, je umrlo čez malo ur po strašnih bolečinah v trebuhu. Sodniška komisija, ki je brž prišla preiskavat vzrok te nesreče, ni našla nič drugega sumljivega, kakor to, da na onem mestu, kjer je ležala gos, sta bila dva škorpiona. Preiskavali so še ostali kos gosi in našli so v njem še enega škorpiona, ki je bil z gosjó vred pečen. Sum leti zdaj na to, da je bila gos po škorpionih ostrupenena. — Na svetu je marsikaj mogoče; al nam se ta vzrok ne zdi verjeten; morebiti je gos za strupnim črmom (antraksom) crknila in po brezvestnih ljudéh potem prodana bila.

Dopisi.

Iz Maribora. Čitalnica si je volila v svojem zadnjem letnem zboru g. dr. Preloga za predsednika, g. prof. Šumana za tajnika in g. prof. Šinko-ta za denarničarja, odborniki so gg. dr. Srnec, dr. Radey, Majciger in Berdajs.

Iz Sevnice. V tukajšni čitalnici bote pred pustom dve veselici: 10. januarja: čveterospev „Kde stanak moj“, beseda, ples; 2. februarja: čveterospev „Himnus na Vodnika“, beseda v spomin Vodniku, deklamacija, potem ples. K obema veselicama, ki se bote začeli ob 7. zvečer vabi prav uljudno vse tukajšnje in unanje družbenike odbor.

Iz Trsta. — Na Sveti večer so bili, kakor „Danica“ piše, milostljivi škof s kamenjem napadeni, ko so šli iz cerkve, da so se morali v cerkev vmakniti, in še le z vojaško stražo obdani se na dom vrnili. — Čedalje bolj zori seme, ki ga dandanes seje oni „liberalizem“, ki v blato gazi vse, kar je sveto katoliški cerkvi. Le tako naprej in spregledali bojo tudi slepi, kamo pridemo!

Iz Jelšan na Primorskem 1. jan. — Radostno Vam naznanjam, da se v našem okraji reja sadnega in gozdnega drevja čedalje bolj razširja. Priča temu je 16 občinskih drevesnic pa še več drugih drevorejnih naprav, v katerih se gojijo murve, med sadnim drevjem posebno češplje, jelše, jeseni, hrasti, črni borovec in ajlant. Kar se tiče češpelj, si posebno vasí Brdo, Brce, Novokročina in Šušak s slivami lepe denarce prislužijo ali da delajo slivovico iz njih ali da s sirovimi ali posušeni tržujejo. Lani se je zasadilo tudi mnogo divjega kostanja in pa trt, ki veselo rastejo. Za vse to gre posebno velika hvala prečastitemu gosp. dekanu Val. Pušavcu, ki je skrbel tudi za to, da je bila lansko leto šolska mladina djansko podučevana ne le v sadjereji, temuč tudi v izrejevanji drugega lesa in v gozdarstvu. Slava tacim možem! Njih dela najbolj kažejo, kdo največ stori pri ljudskih šolah: ali duhovni ali tisti „liberalci“, ki imajo po svojih časnikih za-se polna usta, o njihovem delovanji na korist slovenski domovini pa ni ne manjšega sledú. Pojte rakom žvižgat lažnjivi vi pre-